

Haberler > Yazarlar > Verda ÖZER > Ordunun yüzde kaç AK Partili?

Verda Özer

Ordunun yüzde kaç AK Partili?

4 Temmuz 2017

Yazdır Yazı Tipi

TÜRKİYE'de orduyla iktidar ilişkisi hep sıkıntılı olageldi.

Tarihimiz boyunca yaşadıklarımız hepimizin malumu. İlginç olan ise AK Parti'nin neredeyse 15 yıldır iktidarda oluşu bile bu durumu değiştirmede. Halkın neredeyse yüzde 50'sinin oyunu alan bir partiyle askerin arasında, hâlâ ciddi bir uçurum var.

15 Temmuz, Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) içindeki FETÖ yapılanmasını gözümüzün önüne serdi. Kalkışmanın yıldönümü yaklaşırken, basında orduyla ilgili hararetli bir tartışma yürüyor. Bugün TSK içinde hâlâ büyük bir FETÖ'cü kitle var mı? İddia edildiği gibi darbe peşinde koşanlar çok mu? Ve yazılıp çizildiği gibi ordu içinde AK Parti destekçileri sadece yüzde 1 mi?

ORDUNUN YÜZDE 85'İ ULTRA-LAİK

ARTIK “milli güvenlik uzmanımız” haline gelen **Metin Gürcan**’la konuşuyorum. **Gürcan** eski bir asker ve Sabancı Üniversitesi’ne bağlı İstanbul Politikalar Merkezi’nde (IPC) araştırmacı. Doktorasını da **“TSK’nın kurumsal dönüşümü”** üzerine yapmış.

Gürcan, doktora tezi sırasında ordu içinde geniş çaplı bir anket yapmış. Öncelikle şöyle genel bir eğilim olduğunu söylüyor: Atatürkçülük, subayların yüzde 85’inin temel değeri, yaşam felsefesi. Ancak alt rütbelere (yani yüzbaşı ve altı) daha kariyerist, yani kendi kariyerlerine dönükler. Rütbe yükseldikçe (binbaşı ve üstü) askerlerin siyasi görüşü ve değerleri daha öne çıkıyor. Dolayısıyla üst rütbelerde laiklik hassasiyeti çok daha yüksek.

*

Gürcan, ordunun yüzde 85’inin **“ultra-laik”** olduğunu söylüyor. Bu tanımı dolduran ise **“dindarlık”** anlayışı. Bunu da anketinde 4 kriter üzerinden sorgulamış: Oruç tutma, ahiret inancı, faiz algısı ve din-bilim ilişkisi. Bu yüzde 85’lik kesim, dinin kamuda görünür olmasına özellikle karşı. Alt rütbelere indikçe laiklik hassasiyeti zayıflıyor.

Gürcan’a göre Kemalist, NATO’cu, Avrasyacı, ülkücü gibi tüm kategoriler bu yüzde 85’in içinde. Yani hepsi Atatürkçü ve ultra-laik; sadece kimi merkez sağa, kimi ise merkez sola daha yakın.

‘HÂLÂ YÜZDE 15 FETÖ’CÜ’

BUNUNLA birlikte **Gürcan**, ordunun genelinde siyaseten sağa doğru bir kayış olduğunu gözlemliyor. Anlaşılan hem Irak ve Suriye’deki gelişmeler, hem de 15 Temmuz sonrası süreç milliyetçi damarı güçlendirmiş. Bu anlamda terörle mücadelede başı çektiği için Kara Kuvvetleri’nin **“en merkez sağda”** olduğunu söylüyor. Deniz Kuvvetleri de -daha çok sahil bölgelerinden asker aldığı için- laiklik hassasiyeti en yüksek kuvvet. Hava Kuvvetleri ise **“ortada”**.

Gelelim yüzde 85’ten geriye kalan yüzde 15’e. Gürcan bu kesimi **“radikal”** diye niteliyor. FETÖ’cü askerleri de bu gruba dahil ediyor. Ancak: FETÖ bağlantılı askerlerin üst rütbelerde başarıyla temizlendiğini özellikle vurguluyor. Binbaşı ve altındaki rütbelere ise **“hâlâ büyük oranda FETÖ bağlantısı var”** diyor. Dolayısıyla ordu genelinde hala aşağı yukarı yüzde 15’lik bir FETÖ’cü gruptan bahsediyor.

Bu oranlara baktığımızda ise AK Parti’yi destekleyen kesimin hakikaten yüzde 1 civarında olduğu ortaya çıkıyor. Dolayısıyla bu rakamlar, TSK’nın toplumun ciddi bir bölümünün eğilimini yansıtmadığını gösteriyor.

MESELE AK PARTİ DEĞİL, ERDOĞAN

GÜRCAN, TSK içinde AK Parti desteğinin düşüklüğünü şöyle açıklıyor: “**Orduda iki temel yarılma olageldi: Laiklik ve üniter devlet yapısı. Son zamanlarda ise bir 3.sü ortaya çıktı: Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan’ı destekleyenler ve desteklemeyenler.**” Bunu da 2 sebebe bağlıyor. 1.si; AK Parti’nin ordu içinde kurumsal parti kişiliğinin zayıflaması ve **Erdoğan**’ın şahsi karizmasının güçlenmesi. 2.si ise; 15 Temmuz kalkışmasının bir beka sorunu yarattığı, sonrasında 2. Kurtuluş Savaşı’nı verdiğimiz ve **Erdoğan** olmadan bu mücadelenin başarılı olamayacağı inancı.

Ona göre **Erdoğan**’ın 15 Temmuz sonrası orduya yönelik izlediği politikayı destekleyenler, alt rütbelerde yüzde 50 civarında. Desteklemeyenler de yüzde 50. Üst rütbelerde ise desteklemeyenler yüzde 70’lere çıkıyor. **Gürçan** buna referans olarak, en çok subay ve astsubay lojmanının bulunduğu Ankara Oran’daki askeri yerleşkeyi gösteriyor. 16 Nisan referandumunda buradaki sandıklardan çıkan “**hayırcılar**” yüzde 70 civarında.

Erdoğan’a yüzde 30’luk desteğin ise tamamen konjonktürel, yani geçici ve içselleştirilmemiş olduğunun altını çiziyor. “**İçselleştirilmiş reisçilik**” diye tanımladığı **Erdoğan** desteğini ise, “**çok çok çok düşük**” diye tanımlıyor.

*

Ezcümle ortaya şu çıkıyor: TSK, toplumun ciddi bir bölümünün siyasi görüş ve değerlerini yansıtmıyor. Ancak ordumuzun toplumu yansıtmayan başka yönleri de var. Özellikle farklı etnisite ve dinlerden askerlerin ve kadınların oranı konusunda. Devam edeceğiz.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

Facebook

Twitter

RSS

Kişisel Verilerin Korunması

Hürriyet Kurumsal

Bize Ulaşın

